

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 800
Letna naročnina L 1.500
Letna inozemstvo L 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XI. - Štev. 25

Gorica - četrtek 18. junija 1959 - Trst

Posamezna številka L 30

Vernost slovenske študirajoče mladine

V tržaškem tedniku »Demokracija« z dne 1. junija t. l. smo brali v članku »Slovenski maturanti 1959« nekaj statistik, ki so zanimive. Statistike so vzete iz nekega članka, ki so ga objavili ljubljanski Naši razgledi letos meseca maja. Naslov članka v Naših razgledih pa je: »Maturanti o predmetu filozofije«. Iz teh dveh člankov izvem, da je Filozofsko in sicerološko društvo LRS odločilo, da izvede med letošnjimi maturanti anketo (pozvedovanje s pomočjo vprašalnih pol), s katero bi rado zvedelo, kakšen odnos imajo do filozofije itd. Od 1315 vpisanih dijakov je bilo anketiranih 1246. Na prvo vprašanje: »Kateri filozofske vprašanja Vas zanimajo?« so dijaki zadnjega gimnazijskega razreda od skupno 1001 odgovorili: 238 da jih zanimajo etična vprašanja (moralna vprašanja); 144 politična (družbena); 76 spoznavno teoretska; 112 religiozna (verska); 245 umetnostna; 105 gospodarska. — Na drugo vprašanje: »Kakšno je Vaše stališče do religije?« Ljubljanci so odgovorili od skupno 446 dijakov: 73 da jih veruje iz lastnega prepričanja; 129 da vprašanja še niso razčistili; 237 da ne verujejo; 7 brez odgovora. Na Primorskem so, na isto vprašanje odgovorili: od 133 maturantov: 20 da verujejo; 29 da niso še razčistili vprašanja. Ostali da ne verujejo.

Zgornje številke prinaša ljubljanska revija in jim smemo verjeti. Če je pisec članka Janez Jerovšek kaj zamolčal ali potvoril, gotovo ni potvoril števil dijakov, ki so se izjavili, da verujejo, ali onih, ki vprašanja še niso razčistili. Če na gornje številke pogledamo površno, bi bil prvi vtis porazen. V Ljubljani bi bilo prepričano vernih nekaj 17% dijakov; v dvomih 29%; nekoliko več kot polovica bi jih bilo brez vere. Na Primorskem bi bili še nekoliko na slabšem. Vendar nas te številke ne smejo motiti. Predvsem moramo imeti pred očmi, da se je anketa izvršila na šolah v diktatorski državi, kjer so vsi državljani vedno v nekem strahu, kadar gre za izjave nasprotne režimu. Toliko bolj smemo tak strah predpostavljati pri študirajoči mladini. Drugič, da nam nič ni znano, kako je bila zadržana tajnost ankete. Dobro pa je znano, da šolske oblasti zelo rade šikanirajo verne dijake. Če to dvoje upoštevamo, potem nam odstotek dijakov, ki so se v anketi izjavili za odločno verne, mora imponirati, saj so to dijaki, ki so svojo vero pripravljali spoznati tudi pred Titom in za svoje prepričanje tudi trpeti. Ta odstotek lahko mirno trdimo, da predstavlja junaške spoznavce Kristusove na slov. šolah.

Poleg tega odstotka odločno vernih so drugi, ki vprašanja vere niso še razčistili. Takih je skoro 30%. Kaj so pa taki? Za zgled en sam primer: Ko je bila v zadnjih razredih gimnazije, so neko dijakinja, ki tedaj študirala v Ljubljani na univerzi, povabila, naj se vpiše v partijo. Dekle si ni znala kako pomagati, pa je odgovorila, da ni še razčistila svojega odnosa do vere, zato da ne more v partijo. Vemo pa, da je bila in je še verno dekle. Kakor ta smemo trditi, da so odgovorili tudi oni, ki niso še razčistili vprašanja o veri, le zato, da se izognejo morebitnim posledicam drugačne izjave.

Kaj pa ostala polovica, ki se je izjavila, da ne veruje? Ali smemo to vzeti za samo resnico? Tudi glede teh bi dvomili, da so že na jasnem o svojem brezboštvu. Odgovorili so tako, ker je bil tak odgovor najlažji in najbolj varen. Kajti biti brez vere iz prepričanja je zelo redek pojav. Mladina to rada trdi, ker se ji zdi imenitno biti brez verskih predsodkov, kakor so ji vtepli v glavo razni režimovski šolniki. Na duu sreča je pa vedno drugačna podoba: dvom se oglašja, da se mu le ponudi prilika.

Statistike torej o vernosti slov. dijakov niso porazne. Vsaj polovica se zavestno bavi z verskim vprašanjem, bodisi da je na vprašanje pozitivno odgovorila, bodisi da si ni še na jasnem. Druga polovica, ki trdi, da si je na vprašanje vere že dala negativen odgovor, ne zasluži polne vere,

ker vemo, v kakšnem okolju se je vršila anketa. To potrjuje tudi odgovor na tretje vprašanje: »Ali bi bili pripravljeni na sodelovanje v organizaciji Zveze komunistov Jugoslavije?« Od vprašanih 1246 dijakov je 161 odgovorilo, da so že partiji (12,8%); 503 da so pripravljene sodelovati; 502 da nočeta sodelovati; 50 jih ni odgovorilo. Partijecv je torej razmeroma malo med dijaki; na sodelovanje s partijo je pripravljenih, vsaj z besedami, približno polovica, druga polovica pa noče o partiji nič slišati. Tak odgovor je dala slovenska mladina po 15 letih zmagovite kom. revolucije, potem ko so jo od prvega razreda ljudske šole vzgajali v režimovskih šolah! Kajti ne pozabimo, anketirani dijaki so se vsi šolali po vojni.

KAJ PA PRI NAS?

V predzadnjem uvodniku smo objavili predavanje msgr. Ukmarja o dolžnosti razumnikov, da se zanimajo za verska vprašanja. Srednješolska mladina v Sloveniji prica, da ne gre mimo teh vprašanj brez odgovora. Kaj pa naša mladina na goriških in tržaških srednjih šolah? Če smemo soditi po videzu, po zanimanju, ki ga kažejo za verska vprašanja pri uri verouka in filozofije, bi morali zaključiti, da je manj verna kot ona v Sloveniji. Vsekakor nečemo biti pesimisti. Zato bi vsaj za prihodnje šolsko leto bila zelo na mestu slična anketa tudi na naših srednjih šolah. Bila bi za nas vse zelo poučna.

Predsednik Bajar v Rimu

Pretekli teden se je zaključil večdnevni obisk turškega državnega poglavarja Celala Bajarja. To je bil prvi obisk kakega turškega predsednika v italijanski prestolnici in je vrnitev obiska, ki ga je predlanskim napravil predsednik Gronchi v Turčiji. Obisk predsednika Bajarja v Italiji je zadobil še poseben pomen spričo nedavnega bivanja v Rimu grške kraljeve dvojice ter nedavnega grško-turškega sporazuma o Cipru in zato odraža novo ozračje, ki se je ustvarilo v Sredozemlju.

Ob zaključku obiska so izdali uradno poročilo, v katerem je rečeno, da se je obisk vršil v zelo pristrčnem ozračju ter da obe državi sodelujeta kot članici Atlantske zveze za ohranitev miru in blaginje sredozemskih narodov. — Italija lahko uspešno pomaga Turčiji pri njenem gospodarskem razvoju. V ta namen so v Rimu ob tej priliki podpisali sporazum o medsebojnem sodelovanju na gospodarskem, tehničnem in turističnem področju.

Pred odhodom je turški predsednik Celal Bajar šel na obisk v Vatikan, kjer ga je sprejel papež Janez XXIII. z vsemi častmi, ki pritičejo državnim poglavarjem. To je bil prvi turški poglavar v

zgodovini, ki je prekorajl prag Vatikana. Razgovor je trajal dvajset minut in je bil zelo pristrčen. Turški predsednik in sv. oče se osebno poznata še iz časov, ko je bil slednji apost. delegat v Carigradu. Janez XXIII. je govoril v francoščini, zaključil pa je v turškem jeziku. Če se spomnimo na križarske vojne in na slavno bitko pri Lepantu leta 1571, lahko vidi-

mo, kako so se razmere od tedaj spremenile. Nekoč najbolj zagriženi sovražnik krščanstva, se danes turški narod pripravlja vzpostaviti diplomatske odnose s sedežem krščanstva, z Vatikanom. — V Turčiji je danes okrog dve sto tisoč katoličanov; pridobivanje novih kristjanov je oteženo, ker turška ustava dovoljuje versko svobodo, ne dovoljuje pa verske propagande. Tudi duhovniki morajo hoditi v javnosti civilno oblečeni. Ti predpisi veljajo za vse vere.

Francoska vlada in NATO

V zadnjem času so časopisi mnogo pisarili o sporu med francosko vlado ter Atlantskim poveljstvom v Evropi. Nesoglasje je nastalo, ker je francoska vlada izjavila, da ne bo sprejela več novih obveznosti v okviru Atlantskega zavezništva. Zato je poveljnik atlantskih sil v Evropi general Norstad sklenil premestiti okrog 200 ameriških bombnikov iz francoskih oporišč v druge zavezniške države, ker Francija ne dovoli postaviti na svojem ozemlju skladišč za atomske bombe, kamor bi jih morala v slučaju vojne nevarnosti pripeljati omenjena letala iz Amerike. To pomeni, da vlada pete republike ne mara sprejeti raketnih odstrelišč

na srednji domet kakor tudi vključiti svojih letalskih sil v skupno atlantsko letalstvo. — Med Francijo in ZDA so se več časa vodila pogajanja v tem smislu, ki pa niso rodila zaželenih sporazumov. Francoska vlada je baje postavila tri temeljne pogoje, in sicer: 1) priznanje važne vloge Francije v NATO; 2) zaupanje atomskih tajnosti; ter 3) atlantsko solidarnost v Alžiriji. Združene države niso mogle ugoditi njenim željam bodisi zaradi nasprotovanja ostalih članic prvi in tretji točki, bodisi zaradi kočljivosti sedanjega mednarodnega položaja, ko se istočasno v Ženevi vodi pogajanja za prekinitev atomskih poizkusov. Na drugi strani je treba vedeti, da ameriška vlada ne more brez Kongresa (parlamenta) izdati atomskih tajnosti, ker je še vedno v veljavi tako zvani Mac Mahonov zakon, ki to prepoveduje.

Francija hoče s tem zadržanjem do skupne atlantske obrambe izsiliti od Anglije in Amerike, da bi ji izdali atomske skrivnosti, da bi tako čimprej vstopila v klub atomskih velesil. Vendar zaenkrat Anglija in ZDA nista še pripravljene zaupati Francozom, kako se zgradi atomska bomba. Kljub temu je De Gaulle napovedal, da bo kmalu tudi Francija preizkusila svojo prvo atomsko bombo. — Da se hoče Francija uvrstiti v krog atomskih velesil, je povsem razumljivo. Vendar se nam zdi, da bi za te svoje težnje morala ubrati drug postopek ter ne pojmovati atlantskega zavezništva kot sredstvo za izsiljenje določenih ugodnosti. Atlantski pakt bi moral veljati kot temeljna predpostavka, o kateri v sedanjem trenutku mednarodnega položaja ni moč diskutirati ter ga uporabljati v svoje namene. Povojna zgodovina nas uči, da je Francija že večkrat zagrešila usodne napake, med drugimi propast Evropske obrambne skupnosti leta 1954. Ali bo peta francoska republika hodila po stopinjah četrte?

Dve sto ameriških atomskih bombnikov bodo zato premestili iz Francije v Veliko Britanijo. Tako je odločil vrhovni poveljnik atlantskih sil v Evropi general Norstad po vrnitvi iz ZDA, kjer se je o tem razgovarjal z Eisenhowerjem.

ZADNJE MOŽNOSTI

Spričo teh ultimativnih zahtev Gromika je ženevska konferenca zdrknila zelo nizko in je le malo manjkalo, da ni takoj prišlo do poloma, pred katerim je že stala. Nad sovjetsko nepopustljivostjo so bila razočarana vsa tri zahodna odposlanstva, tudi angleško, ki si je od pogajanj precej več obetalo kot ostali zavezniki. — V naslednjih dneh je bilo ozračje zelo negotovo in polno neznank. V zahodnih krogih so že krožile govorice, da je konferenca pred polomom ali vsaj pred odložitvijo. Šele ko je sovjetski delegat Gromiko nekoliko ublažil svoj ultimativni predlogi nimajo značaja ultimata ali diktata, so se štirje zunanji ministri sklenili zopet sestati na tajno sejo v ponedeljek. Iz vsega dosedanjega dolgotrajnega poteka ženevske konference je videti, da je s Sovjeti še moč govoriti, dokler gre za splošno razpravljanje. Kakor hitro pa se zunanji ministri lotijo stvarnih zadev in podrobnosti, tedaj je sporazumevanja konec. Kaj pravzaprav hočejo Sovjeti? Oni predvsem hočejo, da bi zahodne sile prej ali slej izgubile svoje pravice v Berlinu. — Zahodnjaki pa hočejo priznanje svojih pravic, katerim so pripravljene se odreči, ko pride do rešitve celotnega nemškega vprašanja. Kot kaže pa Sovjeti nemške združitve ne marajo, in to je ravno jedro vsega nesoglasja. — Zahodni ministri so odločno odbili sovjetske pogoje, obenem pa šli z dobro voljo Selwyna Lloyda do kraja: »Mi nismo še izrekli zadnje besede in upajmo, da tudi Gromiko ne in zato mislimo, da ne presega človeških zmožnosti možnost najti kakšno sporazumno točko.«

Odločilni dnevi v Ženevi

Že zadnjič smo poročali, da je ženevska konferenca zašla v slepo ulico. Vsa svetovna javnost je pričakovala in ugibala, kako se bodo nadalje razvijali dogodki, na boljše ali na slabše. Na žalost so se razgovori v preteklem tednu obrnili na slabše ter resno zamajali zaupanje milijonov ljudi v končni uspeh ženevskih razgovorov, četudi bi do kakšnega omejenega uspešnega sklepa prišlo.

Do toliko pričakovanega prekreta (na slabše) z mrtve točke je prišlo preteklo sredo, ko je sovjetski zunanji minister Gromiko najprej na tajni ter nato na javni seji v Palači narodov ponovil sovjetski ultimativni glede Berlina, in to v nasprotju z dosedanjim vsaj na zunanji popustljivim ter zmernim zadržanjem. Ker niti privatni razgovori med štirimi zunanji ministri niso rodili zaželenega napredka v berlinskem in nemškem vprašanju, so zahodnjaki vprašali Gromika, če jim misli sploh priznati ali ne pravico biti v Berlinu, izvirajočo iz vojaške zasedbe leta 1945 po zlomu nacistične Nemčije. Nadalje so mu dali razumeti, da je prišel čas, ko je treba od-

kriti karte ter plačati neko ceno kot vstopnino na vrhunski sestanek, in sicer takoj brez odlašanja. Namesto da bi šel naproti prizadevanjem zahodnih sil, ki so ga vprašale, naj jim načelno prizna pravico do Berlina, ki jim je niso dali Sovjeti, ampak izhaja iz mednarodnega vojne prava, na podlagi katerega so tudi sami Sovjeti v Berlinu, je Gromiko zagrmel z neodoljivimi zahtevami. Za priznanje omenjene pravice je postavil štiri pogoje ter rok enega leta za rešitev berlinskega ter nemškega vprašanja. Če tekom enega leta ne pride do za njih zadovoljive rešitve, bodo Sovjeti podpisali ločeno mirovno pogodbo z Vzhodno Nemčijo.

Na te Gromikove ultimativne predloge je odgovoril ameriški zunanji minister Herter: »Mi (zahodnjaki) ne moremo sprejeti dvajsetmesečnega roka za zapadlost pravic, ki smo si jih skupno z našimi zavezniki priborili s kapitulacijo Hitlerjeve Nemčije, pravic nam niso dali Sovjeti in zato nam jih tudi ne morejo odvzeti. Posluževali se jih bomo še naprej, dokler bo Nemčija razdvojena.«

Za Balkanom Baltik

Sovjetski ministrski predsednik Hruščev je v nekem svojem govoru v Rigi, glavnem mestu bivše neodvisne države Letonske, ki so si jo Sovjeti med vojno priključili, med drugim ponovil svoj stari predlog, da bi področje Baltika (Danska, Finska, Švedska in Norveška) spremenili v neatomsko področje podobno kot je v Tirani predlagal za Balkan. Sovjetski pravak dobro ve, da so severne države, kjer vladajo socialdemokratija, šibka točka za širjenje komunizma, zato se jim vedno smehljaje laska. Po njegovem naj bi Danska in Norveška po pomoti pristopili k Atlantskemu zavezništvu, češ da ti državi nimata ni-

česar skupnega z ostalimi atlantskimi državami. — Potem ko je komunizem zavladal od Jadrana do Urala in Pekinga, bi Hruščev želel raztegniti svojo oblast še od Balkana do Baltika in naprej proti zahodu.

Hruščev je z diplomatsko noto povabil Italijo, naj se pridruži neatomskemu področju na Balkanu. — Ne vemo, kakšen pomen ima ustvarjati »prazna« področja, ko se lahko glavna tekmeča spoprimeta med seboj na velikanske razdalje. Kvečjemu bi imelo kaj pomena, da bi se razorožili Rusija in Amerika, ki posedujeta vsemogoče atomsko orožje. Toda velike ribe žrejo majhne...

Za uzakonitev naših šol

V nedeljo 7. t. m. so se sestali v Vidmu predstavniki tržaškega in goriškega šolskega sindikata s skupino parlamentarcev. V razgovoru z njimi so proučili načrt o uzakonitvi slovenskih šol na Tržaškem, Goriškem in v Beniciji. Poslanci so obljubili, da bodo ta načrt v najkrajšem času predložili rimski zbornici v presojo in izglasovanje.

Poleg naše javnosti pričakujejo tudi slovenski šolniki, da se bo z zakonom o slovenskih šolah uredil tudi njihov težki službeni položaj.

NAŠ TEDEN V CERKVI

21.6. nedelja, 5. pob.: sv. Alojzij, zavetnik mladine
22.6. ponedeljek: sv. Pavlin, škof, spozn.
23.6. torek: sv. Jožef K.
24.6. sredo: sv. Janez Krstnik
25.6. četrtek: sv. Viljem, opat
26.6. petek: sv. Janez in Pavel, mučenca
27.6. sv. Ladislav, kralj

*

SV. ALOJZIJ (1568-1591) je bil knežjega rodu. Spočetka je kazal veselje do vojaškega stanu. Oče je bil zelo zadovoljen. Toda mala nezgoda pri streljanju je Alojzija odtujila puškam. Vzljubil je molitev in je že kot deček veliko molil. Devet-

leten se je z zaobljubo zavezal živeti čisto, deviško.

Odločil se je za duhovski in redovni stan. Oče kar ni mogel razumeti tega, da bi prvorojenec knežje družine postal redovnik. Odločno se je protivil. Po treh letih vztrajne Alojzijeve prošnje, je oče dovolil.

Predno je pa Alojzij bil posvečen v duhovnika, je umrl: ko je namreč stregel kužno bolnim, je sam podlegel tej bolezni.

Dandanes mladih fantov ne odteguje od duhovskega stanu vojaški poklic, pač pa grešno veseljačenje, ki povsod nastavlja mreže.

Molitev in sramežljivost sta varna vodnika k oltarju.

5. nedelja po Binkoštih

Sv. maša poudarja veliko krščansko dolžnost: ljubezen do bližnjega. Vrhovna, poglavitna in temeljna krščanska dolžnost je ljubezen do Boga. Takoj za njo pa pride druga velika krščanska dolžnost: ljubezen do bližnjega. Kdor te dolžnosti ne spolni, tak težko greši zoper božjo zapoved in postav, tak je nasprotnik božje postave in božjega evangelija; tak človek je farizej in Kristusov nasprotnik. Bistvo in temelj krščanstva je namreč ljubezen. V krščanstvu kraljuje ljubezen. V krščanstvu ima glavno moč in največjo vrednost ljubezen. Brez ljubezni ni krščanstva. Brez ljubezni je krščanstvo votlo in prazno. Brez ljubezni je krščanstvo spakedrano in izdano, lažljivo in izdajalsko. Brez ljubezni postane krščanska vera gorostasna in očitna laž, nečloveška laž in krivica. Brez ljubezni je kršč. vera mrtva. Srce krščanstva je ljubezen. Duša krščanstva je ljubezen. Temelj in pogoj krščanstva je ljubezen. Krščanstvo je v bistvu ljubezen, ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega. — Razumljivo tedaj, da je ljubezen nekaj nujno potrebnega, nekaj neizogibnega, nekaj edino rešilnega, nekaj edino zveličavnega. Ljubezen je prva in glavna krščanska dolžnost. Ljubezen je najvišja in največja kršč. dolžnost. Ljubezen je božja zapoved. Ljubezen je visoka božja zapoved. Ljubezen je najvišja in največja božja zapoved. Kdor zavestno...

Zanimanje za sv. pismo med Bolgari

Poljski list Swiat je pred dnevi poročal o delovanju tihotapev, ki iz Poljske uvažajo v Bolgarijo razno blago. Med predmeti, ki jih uvažajo, je največ povpraševanja po sv. pismu. Na tisoče izvodov utihotapijo preko zračnega mostu iz Varšave v Varno ob Črnem morju in jih tam prodajajo po bajno visokih cenah. Ze nad štirideset let niso v uslužjeni Bolgariji izdali sv. pisma, zato postaja želja po tej največji svetovni knjigi vedno večja in je zajela že vse množice od najpremožnejših do najubožnejših.

Pri nas je na razpolago na tisoče izdaj sv. pisma in vendar koliko je še družin, ki te dragocene knjige nima še v svoji knjižnici!

4. Katoliški škofje Jugoslavije

o krščanskem zakonu in družini

41. Huda je pogosto usoda zakoncev, ki niso hoteli sprejeti tistega števila otrok, kakor ga jim je ponujalo nebo, marveč so zaradi svoje udobnosti ali da bi mogli ohraniti veliko posest nerazdeljeno ali iz kakršnih koli drugih razlogov omejili potomstvo na enega ali dva otroke.

42. Tak »edinec« je po navadi razvajan, dobi podse vso družino, če pa pride bolezen ali vojna in mu vzame življenje, ostareli starši zdihujejo, da so na večer življenja ostali sami brez tolažbe. Kaj jim koristi veliko premoženje? Kakšno srečo so jim prinesli prejšnji neurejeni užitki?

43. Krščanske zakonce mora navdajati trdno zaupanje v božjo Previdnost. Zato naj se ne boje v tesnobi večjega števila otrok in skrbi, kako jih bodo preživeli in postavili na noge. Če Bog da otroke,

no greši zoper njo, tak človek je velik grešnik, vreden teške sodbe in teške kazni. Tak človek je daleč od Kristusovega evangelija. Tak človek je enostavno izdajalec in krivnik.

Kako silno se torej motijo vsi tisti, ki imajo v ustih Boga, v srcu pa sovražstvo. Imenujejo Boga,

Stanje katoliške Cerkve v ZDA

Po zadnjih podatkih je v Severni Ameriki 39 milijonov 500 tisoč katoličanov. Zanje skrbi 52.000 duhovnikov. Redovnih sester je skoraj 165.000. Kakor je znano, katoličani v Ameriki sami vodijo katoliške šole, in sicer je zaposlenih pri šolskem delu 156.000 oseb. V preteklem letu so našli 140.000 spreobrnjenj. Uradni letopis katoliške Cerkve, iz katerega so povzeti ti podatki, pravi, da je nemogoče v številkah označiti ves duhovni razvoj katoliške Cerkve v Severni Ameriki, ki je bil, hvala Bogu, res velik in vsestransko zadovoljiv.

Proti nespodobni modi

Beneški patriarh in kardinal Urbani je nedavno ostro obsodil moderno nošo, ki uničuje naravni čut sramežljivosti. Nihče ne obsoja elegantnosti, toda ta ne sme biti podvržena svojeglavosti in ima svoje meje.

Romanje ciganov

Na tisoče ciganov iz vseh delov sveta se je zbralo pri francoskem svetišču Saintes Maries de la Mer. Verske slovesnosti so opravili razni francoski škofje. Cigani so romanje zaključili z veliko slovesno procesijo.

Švicarski misijonarji

V preteklem letu je 140 Švicarjev odšlo na misijonsko delo. Med njimi je 64 duhovnikov, 35 redovnih bratov, 24 redovnic in 14 laikov. Med novimi misijonarji jih največ pripada kongregaciji Belih očetov.

Smrt najstarejšega francoskega duhovnika

Na Korziki je umrl najstarejši francoski duhovnik, pater Angel Bonerandi. Dočakal je 103 leta.

Nova katoliška univerza

Mala afriška država Liberija, ki šteje 1.500.000 prebivalcev, bo dobila novo katoliško univerzo. Tako je napovedal ministrski predsednik.

morda celo hvalisajo Boga, včasih se celo borijo za Boga, teptajo pa krščansko ljubezen. Mislijo, da so kristjani. A v resnici so daleč od pravega krščanstva. Ti ljudje so lažniki, lažikristjani, to so farizeji in izdajalci, nasprotniki in sovražniki božji. Žalijo namreč Boga in teptajo, zatirajo, mučijo in morijo bližnjega. Teptajo sveto božjo postavbo in bližnjega devajo v grob. Bog vse tako obsoja. Bog želi, ukaže in zahteva ljubezen; resnično, iskreno in dejansko ljubezen od vseh. On ne želi ne sporov ne sovražstva, ne krivic in krivičnih postopov, ne psov in ne žalitev. Bog želi mirno človeško sožitje, lepa razmerja, blage misli in blaga čustva, poštena dejanja in pošteno življenje. Beri pazljivo berilo in evangelij. Iz njih jasno spoznaš, da sta spoštovanje in ljubezen v božjih očeh nekaj resnično svetega.

Ne žali nikdar nikogar! Ne delaj nikomur krivic! Spoštuj in ljubi svojega bližnjega. Spoštuj vse dobre in poštene ljudi! Pomagaj potrebnim! Moli za grešnike in ljubi z vsem srcem Boga!

Rekord v spovedovanju

Misijonar Van Sichen v Urundi v Afriki ima gotovo prvenstvo v spovedovanju. Lansko leto je v svojem misijonu spovedal 63.000 ljudi. Dnevno še sedaj opravi 150 do 200 spovedi.

Komisija za misijonsko delo

Komisija za misijonsko delo med črnici in Indijci v Ameriki je našla med črnici 595.000 katoličanov, med Indijci pa 120 tisoč. Misijonsko delo med črnici in Indijci se razvija precej ugodno.

Na svetu je 2 milijardi in 800 milijonov ljudi

Svetovni demografski urad je izdal poročilo za leto 1958, iz katerega je razvidno, da je po zadnjih ugotovitvah na svetu 2 milijardi in 800 milijonov ljudi. Največ prebivalcev ima Kitajska, in sicer 640 milijonov, sledi Indija s 400 milijoni, Sov. zveza z nad 200 milijoni, Združene države z nad 170 milijoni. Nad 50 milijonov prebivalcev štejejo Japonska, Indonezija, Pakistan, Brazilija, Velika Britanija in Zahodna Nemčija.

Nad polovico vsega prebivalstva na svetu živi v Aziji. V letu 2000 bo Azija dosegla 60 od sto vsega svetovnega prebivalstva. V Evropi živi danes le 14 od sto vsega svetovnega prebivalstva in ob koncu stoletja bo to število padlo na 10 od sto.

Vsako leto naraste prebivalstvo sveta za 45 milijonov oseb. Največja obljudenost je na Bermudskih otokih in na Malti (nad 500 prebivalcev na vsak kvadratni kilometer). Najmanj prebivalcev ima Sahara, Groenlandija in Avstralija. Največ rojstev zabeležijo v Afriki in v latinski Ameriki, najmanj v Evropi.

Novi predstojnik Usmiljenih bratov

Usmiljeni bratje so izvolili za novega generala svoje kongregacije patra Higinia Aparicio Rojo. Novi general je star 54 let in je vodil lekarno v Vatikanu. Zadnji dve leti je stregel pokajnemu papežu Piju XI. in je bil navzoč tudi pri njegovi smrti.

Misijonske novice iz Hong Konga

(Piše misijonar St. Pavlin)

Na praznik sv. Dominika Savia smo imeli 50 krstov med našimi študenti. To je bila lepa žetev za nas vse, saj tako vidimo, da nismo na misijonskem polju kakor stroji, ki ne vedo, zakaj delajo in za koga. To je tolažila sad in plačilo za skrite žrtve, ki ve zanje samo Bog in ki jih drugi ne opazijo in morda niti ne slutijo. Toda gotovo ni prav, da hvalim samo nas, ki smo na misijonskem polju, temveč se moram spomniti tudi tistih, ki molijo za nas misijonarje in ki se za misijone prav tako tiho žrtvujejo v prenašanju vsakdanjih sitnosti, bolečin, težav. Saj je toliko takih duš, da me je skoraj sram, ko nanje pomislim, da se toliko šopirim s svojim imenom »misijonar«. Le povejte dragim misijonskim prijateljem v Mar. družbi in drugod, da so oni, ki mi pomagajo na mojem misijonskem polju in pri mojem misijonskem delu. Jaz vem in razumem vse to in odkrito povem, da vsak dan, ko gledam, kako milost božja dela v dušah mojih poganskih študentov, mislim na vas družbenice, dekleta in žene, ki se gotovo na razne načine žrtvujejo, da bi moje delo imelo uspeh.

Glejte, lani meseca sept. sem začel pouk v mojem razredu, in sicer pouk angleščine; med 54 fanti je bilo deset katoličanov; danes, ko ni še konec šolskega leta, jih je ostalo še samo deset poganov, drugi so že vsi krščeni. Toda ponavljam, to ni samo moje delo, ampak tudi vaše, vaših molitev, sv. obhajil, zgodnjih sv. maš,

rožni venec, skritih solz pred tabernakljem. Tukaj je skrivnost spreobrnjenj naših fantov in naših poganov. Zahvaljujem se vam torej za vse, kar delate zame in za naš tukaj na misijonskem polju. Bodite zvesti

Marijini družbi, vašim prireditvam, zabavnim in kulturnim večerom. Katoliški glas, ki mi redno prihaja, čeprav šele po mesecih, mi tiho pove vse, kaj delate na Goriškem in Tržaškem...

Tukaj vam prilagam nekaj fotografij. Na prvi vidite katoliškega misijonarja (St. Pavlina) sredi med tremi bonci; na drugi pa je isti misijonar v pagodi tri tisoč budovih kipcev.

Z Bogom! Vaš Stanko

Cerkev v ljudskih demokracijah

Glasilo Svete Stolice «L'Osservatore Romano» je prineslo članek o položaju katoličanov v nekaterih komunističnih državah. Med drugim pravi:

V vseh podobnih državah že več ko deset let preganjajo vero in Cerkev v različnih oblikah, a po istih načelih. Toda na Kitajskem in na Madžarskem vzbujajo to vedno večjo zaskrbljenost. Tam preganjanje ograža cerkveno edinstvo. Na Kitajskem je že nad 40 nezakonito postavljenih škofov, dvajset izmed njih naj bi bili tudi bogokletno posvetili. — Na Madžarskem je komunistična vlada s posebnim odlokom raztegnila obveznost prisrge režimu od škofov tudi na drugo duhovščino. Hkratu je državnim oblastem dala možnost, da imenujejo cerkvene dostojanstvenike, če za to ne poskrbe pristojne verske oblasti. Ze prejšnji ukrepi pa so določali, da je treba vsa cerkvena imenovanja dati v predhodno potrdilo komunistični vladi.

Te vlade — nadaljuje vatikanski list — v svojih ustavah trdijo, da je Cerkev v njihovih deželah ločena od države ter prolašajo vero za škodljiv predsodek. Po drugi strani pa se vendar brigajo za nepretirano cerkveno upravo in za vzgojo duhovščine. S tem spet dajejo svetni oblasti moč nad Cerkvijo in si laste pra-

vico, katero so si prisvajali absolutistični vladarji osemnajstega stoletja. Ta samovoljna pravica nekdanjih kraljev in cesarjev naj služi današnjim brezbožnikom za razkrajanje Cerkve od znotraj in od zunaj.

Spričo vsega tega, kar se dogaja tam, kjer so komunisti že na oblasti — končuje vatikansko glasilo —, pa drugod zahtevajo, naj se katoličani odpovedo protikomunističnemu stališču in tako pomagajo ustanoviti komunistično diktaturo tudi tam, kjer je še ni!

Začetna dela velikega predora na francoskih tleh

Eksplodizija prve mine na pobočju Mont Blanca v Franciji pomeni začetek dela velikega predora pod Mont Blancem na francoskih tleh. Ceravno so na italijanski strani začeli z deli že pred meseci, upajo francoski inženirji do septembra pridobiti 500 metrov, za kar so jih Italijani prehiteli. Ta kolosalni predor, 3000 metrov pod vrhom Mont Blanca, bo dovršen do leta 1962. Dolg bo 11 km in bo najdaljši predor na svetu, skozi katerega bo tekla avtocesta. Francozi imajo pred seboj 5150 metrov poti, Italijani pa 6450.

bo dal tudi kruha. Ljudski pregovor pravi: »Kdor daje zobé, daje tudi kruh.«

44. V nekaterih primerih se mati boji novega spočetja, češ da bi to ogrozilo njeno zdravje ali celo življenje. Pogosto bo tak strah pretiran; ali vzemimo, da je pri tej ali oni ženi upravičen... Kaj naj rečemo v takem primeru? Mogoče je dvojje: ali da mož in žena živita zdržno kakor brat in sestra ali da se družita samo v takem času, za katerega zdravstvo uči, da je neploden in da tedaj pri ženi ne pride do spočetja. V takem primeru se je treba posvetovati z dobrim krščanskim zdravnikom ali strokovno izobraženo babico, ki se zavedata, da je zakon sveta stvar. Svoje težave naj krščanski zakonci razložijo tudi svojemu spovedniku.

Abortus — splav

45. Je pa še en strašnejši greh zoper potomstvo, to je nasilno odpravljanje plodu iz tiste nežne zibelke, ki jo je otroku uredila pod materinim srcem sama božja Previdnost.

To je tako protinaraven postopek, da

že poganski pesnik Ovid pravi, da niti zveri ne počno kaj takega, in dodaja, da take nematere pogosto plačajo z življenjem, ko ubijajo svoj zarod.

46. Tu moramo vsem zaklicati: življenje je sveto; otrok ima od prvega začetka življenje od Boga; čeprav je to življenje skrito v materinem telesu, je zavarovano s peto božjo zapovedjo, ki zapoveduje: »Ne ubijaj!«

47. Otrok pod materinim srcem je nedolžen, življenje nedolžnega pa je nedotakljivo, pravi sv. oče Pij XI. in vsak neposredni napad na to življenje pomeni žalitev ene tistih osnovnih postav, brez katerih je varno življenje v družbi nemogoče.

Splav ne more biti dovoljen niti tedaj, kadar mislimo, da je v nevarnosti življenje matere. V okrožnici o krščanskem zakonu pravi Pij XI.: »Močno sočustvujemo z materjo, ki ji pri izvrševanju naravne dolžnosti preté resne nevarnosti ne le za zdravje, marveč celo za samo življenje. Toda kateri razlog more sploh kdaj na kakršen koli način upravičiti ne-

posreden uboj nedolžnega?« (Casti conn. AAS 1930) V takih primerih se preskuša trdnost vere teh zakoncev in njihova zvestoba božjim postavam tudi v najhujših življenjskih preskušnjah in žrtvah. Tudi v stiski in žalosti je treba reči: »Bog, naj se zgodi tvoja sveta volja!«

48. Ko krščanska nrvnost brezpogojno obsoja neposredni splav, ne samo varuje svetost življenja, marveč s tem hkrati varuje tudi ugled zdravstvene vede. Vsi vemo, da je osnovni namen zdravstvene vede ta, da varuje življenje in ne, da ga uničuje. Ugled medicine močno raste ravno s tem, da si zdravniki prizadevajo, kako bi rešili življenje tako matere kakor novorojenčka.

49. Koliko nedolžnih bitij je pomrlo prej, preden so zagledala luč sveta; koliko mater je pri tem leglo v hladni grob, ker so se dale zavesti do takega dejanja od slabih svetovalcev.

50. Morda bo kdo rekel, da so zahteve katoliške Cerkve preostre. Toda pozabiti ne smemo, da javna blaginja včasih terjaa od posameznika tudi hude žrtve.

(Nadaljevanje)

Ob nastopu pevskih zborov v Šklednju

GOVORI MSGR. DR. JAKOB UKMAR

Prav izredno prireditev imamo danes tej hiši božji. Cerkveni pevci in pevke raznih sosednjih župnij so se z našimi šklednjci združili v mogočen zbor, ki nam je zapel lepo vrsto izbranih Marijinih pesmi in nas s to divno harmonijo dvignil k nebeski Materi in Kraljici. Šklednjska župna cerkev, ki stoji že 120 let, ni še nikoli ućakala tako številnega nastopa.

Dragi poslušalci! Nastop v tem obsegu res nekaj novega, nič novega pa ni veta pesem v našem ljudstvu, nič novega človeškemu rodu sploh. Že v najstarejših naših sta glasba in petje spremljala človekovo življenje ob veseljih in tudi žalostnih dogodkih. Največ so pa ljudje muzicirali in prepevali v službi božji. Veto pismo nam poroča, da je kralj David, krog 1000 let pred Kristusom, organiziral glasbo in petje za bogoslužje v jeruzalemskem svetišću. Ostvaril je zbor, ki je tudi danes v vsaki veliki katedrali imiral, saj je ob slovesnih prilikah svilo in pelo kar 288 moš in fantov. Kmalu število pevcev naraslo tako, da so se delili v skupine, ki so imele vsaka svoj pločen čas za nastop v božji službi. V slovesnih sprevodih so že tiste čase naprej korakali pevci, za njimi pa muzikantje (Par. 25 in Ps 67,26).

To častito dedščino iz tistih starih časov sprejela Kristusova Cerkev. V krščanski službi božji so v prvih časih peli v škem, pozneje v latinskem jeziku, ker je v tistih jezikih služba božja opravala. Ljudje so pa tedaj tudi razumeli, kaj pojejo, saj so med seboj govorili grški ali latinsko. V poznejših stoletjih, ko so več ljudje razumeli obrednega latinskega jezika, je nastala potreba ljudskega jezika v domačem jeziku. Pri romanskih narodih, ki so latinsčino še kolikor toliko razumeli, se tako ljudsko petje ni veliko spremenilo. Zato so romanski narodi še danes ubogi na cerkvenem ljudskem petju. Če drugače pri germanskih in slovanskih narodih, katerim je bila latinsčina tuja. Pri njih se je cerkveno ljudsko petje razvilo do čudovitega bogastva in do visoke dovršenosti. Slovenci imamo tako veliko zbirko lepih cerkvenih ljudskih pesmi, da nas v tem pogledu menda noben drugi narod ne prekaša.

In med temi popevkami je veliko šte-

vilo krasnih pesmi v čast Jezusovi Materi Mariji. To bogastvo in to lepoto nam je na novo izpričal današnji nastop tako mogočnega zbora naših cerkvenih pevcev in pevke, nastop, ki nam je nudil velik in dragocen duševni užitek.

Ljubi verniki! Kaj naj vam danes, ob tej lepi priliki, ko vas imam v velikem številu zbrane pred seboj, kaj naj vam danes priporočim? Priporočil vam bom to, kar mi je najbolj na srcu. Sveta maša, ki je središče vsega bogočastja, bodi tudi središče vsega vašega duhovnega življenja. Sveta maša je nekaj pretresljivo vzvišene, ko položimo Sina božjega kakor za-klanega na oltar, da ga potem jemo in pijemo. Če bo naše ljudstvo sv. mašo za-nemarljalo, bo propadlo. Rešite se, dokler je še čas. Žrtvujte se, da ne manjkate pri sv. daritvi. Spremljajte jo s pobožnim srcem, z gorečo molitvijo pa tudi z ubranim ljudskim petjem.

Ljudsko petje pri službi božji v domačem jeziku cerkvena oblast odobruje in zelo priporoča, ker tako domače petje prešinja življenje z verskim duhom in dviga verna srca v nebesne višave. Dovoljeno je ljudsko petje pri vsaki tihi maši, da le primerno spremlja posamezne dele svete daritve. Da, še več: celo pri petih mašah, ko se vse poje v latinščini, se sme s škofskim dovoljenjem pridejati ta ali ona po-

pevka v domačem jeziku. Tudi priporoča Sv. Stolica, naj bi se te ljudske nabožne pesmi zbrale, uredile in tiskane izdale v duhovno korist vernega ljudstva. Bog daj, da bi to pri nas kaj kmalu ućakali.

In tako priporočam našim cerkvenim zborom, naj še dalje goje našo domačo sveto pesem. Priporočam jim pa tudi, naj dajo vsem župljanom lep zgled krščanskega življenja in vestnega spolnjevanja verskih dolžnosti. Ne bojte se žrtve, ki jih zahtevajo pevske vaje. Vaje so potrebne, ker petje na koru ne sme biti kakršnokoli, temveč mora biti res lepo, res dovršeno, tako da dviga duha in srce ter da navzoči tudi s petjem pošiljajo v nebesa svoje misli in želje. Pa za naraščaj skrbite, da bodo, ko vi opesate, mladi ljudje to sveto delo nadaljevali.

Ko sem tako podal glavne misli k današnji slovesnosti, mi ne ostaja drugega, ko da se v imenu Šklednjcev prav lepo zahvalim vsem tu navzočim cerkvenim zborom in njihovim voditeljem. Hvala vam, da ste našo župno cerkev ob njeni 120-letnici obiskali; hvala, da ste nam s svojim nastopom nudili trenutke svetega užitka. Bog daj, da bi se še kdaj sešli in da bi se tudi s temi zbori pripravljali na angelske zборе v večni blaženosti.

Dr. J. Ukmar

KULTURA

Albert Rejec: Bibliografija o problemih obmejnih pokrajin ob jugoslovansko-italijanski meji. Izdal Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani, 1959. - Str. IV + 36.

Vsaka nova državna meja prinaša s sabo neštivilna vprašanja, ki se počasi rešujejo ali, pa so sploh nerešljiva. Zlasti velja to za današnjo italijansko-jugoslovansko mejo, ki je poleg upravnih, gospodarskih in političnih problemov rodila tudi mnoge psihološke, politične, narodnostne in celo ideološke zapletitjave, ki v živo zadevajo ze-

lo širok krog ljudi. Zato ni prav nič čudno, če se o tej meji in njenih zadevah toliko piše in govori ne samo tu na kraju neposredno prizadetih, temveč tudi daleč okoli po svetu. Albert Rejec je zbral naslove in bibliografske podatke skoraj 500 knjig, brošur, razprav in člankov slovenskih, italijanskih, angleških, nemških in drugih piscev, ki so se vsak po svoje zanimali za ta ozki, a nenavadno važni kos evropske zemlje, s katerim je tesno povezana tudi usoda slovenstva. Ustvaril je zelo dobro pomagalo za bodočega zgodovinarja teh krajev. Nerazumljivo pa je, zakaj je navedel nekaj člankov, ki so podpisani, a je imena piscev izpustil, če je šlo za emigrante. Ali to še vedno straši po znanosti in publicistiki onstran meje?

Angleška publikacija slovenskega znanstvenika

Dr. Jože Velikonja, ki je več let poučeval na slovenskih šolah v Trstu, je napisal v lanskim decembrski številki letopisa ameriških geografov »Annals of the Association of American Geographers« zanimivo razpravo o preseljevanju prebivalstva v Evropi po drugi svetovni vojni. V glavnem je zajel vprašanje beguncev in izgnancev iz za železne zavese, to je premikanje z Vzhoda proti Zapadu, iz držav, ki so padle pod vpliv Sovjetske zveze, v svobodni del Evrope in čez morje. Velikonja študija zadeva ozemlje od Finske pa do Grčije in sega celo do Alžirja, kjer pa gre za drugačno preseljevanje. Vprašanje beguncev je še vedno živo in pereče. Velikonjeva razprava je važen prispevek k poznavanju vzrokov današnje napetosti na svetu. Pisec je proučil angleške, francoske, nemške in druge vi-
re.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

50-letnica Glasbene šole v Kranju

S slavnostnim koncertom je prvo nedeljo junija slavila Glasbena šola v Kranju 50-letnico svojega obstoja, odkar so jo leta 1908 ustanovili rodoljubni slovenski kranjski meščani, takrat združeni v Čitalnici, sredi narodnostne borbe. Čitalnica sama pa je bila ustanovljena še dobrih 50 let prej, namreč leta 1863 ter postala ognjišče narodnega prebujenja v naglo rastočem industrijskem mestu na južni strani Karavank. Kmalu po ustanovitvi je Glasbena šola imela že 100 učencev in čez nekaj let so že imeli godalni orkester. Do prve svetovne vojne je šola bujno cvetela. Šola je dosegla nekaj lepih uspehov, med katerimi velja posebej omeniti veliki koncert leta 1936 v dvorani Union v Ljubljani. Prva svetovna vojna je njeno delo prekinila, prav tako tudi druga, toda vselej je bila obnovljena. Sedaj šteje 296 učencev.

Na tej priložnosti so nastopili najboljši zbori iz vse Slovenije, moški, ženski in mešani. Primorsko je zastopal zbor tovarne pohištva v Kronbergu. — Kritika v »Delu« očita vsem nastopajočim zborom, da so bili v izbiri pesmi preveč ozkostrani. Predvsem da so manjkale narodne pesmi in pa novejši skladatelji n. pr. Kogoj, Škerjanc, Adamič.

Msgr. Oman je praznoval 80. rojstni dan

Konec maja je praznoval 80-letnico rojstva msgr. John J. Oman, župnik na slovenski fari Sv. Lovrenca v Clevelandu in eden izmed najzaslužnejših Slovencev v Ameriki. Jubilar je v Ameriki rojeni sin slovenskih staršev, ki so prišli z Gorenjske v Ameriko in si tam ustvarili novo življenje. Posvetil se je duhovskemu stanu in dušnopastirski službi med svojimi rojaki. Bil je ne le goreč dušni pastir, ampak tudi marljiv pisatelj, saj je skozi dolga leta bil stalni sodrnik glasila ameriških Slovencev »Ameriška domovina«. Postal je predsednik cele vrste organizacij, med katerimi je predvsem treba omeniti Ligo ameriških Slovencev. Rad je podprl vsako dobro stvar in imel odprto srce za stisko bližnjega. Tako se je tudi zavzel za naselitev slovenskih beguncev po letu 1945 v Združenih državah. Ni bil mož solza, ampak mož dejanja. O njem je dejal že pokojni slovenski pesnik Ivan Zorman: Je proizvod dveh svetov. Od svojih slovenskih staršev je podedoval najboljše poteze starega sveta: poštenost, delavnost, gostoljubnost in ljubezen do vsega lepega. Od svoje rodne Amerike pa je prejel odlično lastnost svobodnega tekmovanja, iznajdljivost, zaupanje v samega sebe in duha demokracije.

Dijaška akademija na Koroškem

Slovenska gimnazija v Celovcu je ob zaključku leta priredila lepo uspelo akademijo v Kolpingovi dvorani. V soboto 6. junija zvečer je bila akademija za povabljenе goste, v nedeljo pa za ljudstvo iz širne Koroške. Obsegala je pester program, ki so ga dijaki izvajali v obeh jezikih, v slovenskem in nemškem. Poleg recitacij, govorov, živih slik je bilo bogato zastopano posebno petje zborov, ki jih je vodil dr. Cigan. — Med povabljenimi gosti sta bila kanonika dr. Blüml in Zechner, deželni šolski nadzornik dr. Arnold, ravnatelj nemške gimnazije dr. Lorenz ter jugoslovanski konzul v Celovcu g. Trampuž.

Celovške šole so v pogledu dvorane ve-

liko na boljšem kot naše goriške, ki jim za šolske prireditve ni na razpolago niti ena sama med številnimi goriškimi dvoranami.

Desetletnica revije »Slovenska beseda«

Založba revije »Slovenska beseda« v Buenos Airesu je imela 24. maja svoj redni občni zbor, na katerem so izvolili novi odbor. Predsednik je inž. Anton Matičič, urednik publikacij pa Rudolf Smersu. Poleg teh dveh je v odboru še pet članov. Izvoljeno je bilo tudi novo nadzorstvo.

Na obnem zboru so se takoj v začetku spomnili pokojnega duha. svetnika Karla Skulja, ustanovitelja, prvega predsednika in urednika revije, katera letos praznuje svojo desetletnico. Kmalu po smrti Karla Skulja je izšla lepa številka revije, posvečena njegovemu spominu. Neugodne gospodarske razmere v Argentini pa so prisilile založbo do sklepa, da bo izdala prihodnjo številko revije, brž ko se bodo gospodarske razmere nekoliko uredile.

Radio Trst A

od 21. do 27. junija 1959

Nedelja: 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Vera in naš čas. — 15.40 Zbor »Lipa« iz Bazovice. — 17.00 Zlati osel, igra v 3 dejanjih. — 20.30 Operetna fantazija. — 21.00 »Rainer Maria Rilke«, sestavljen Vinko Beličič. — 22.10 Mala antologija slovenske vokalne glasbe.

Ponedeljek: 18.00 Tone Penko: (22) »Radovedni kričalci«. — 18.10 Koncert altistke Elze Karlovac, pri klavirju Gojmir Demšar. — 19.00 Pisani balončki - ureja Krasulja Suhadolčeva. — 20.00 Sportna tribuna. — 20.30 Smetana: Prodana nevesta, komična opera v treh dejanjih - prvo in drugo dejanje - orkester in zbor Slovenske državne opere v Ljubljani vodi Dimitrij Zebre.

Torek: 18.00 Ivanka Cegnar: »Pravljica o deklici brez rok« 18.10 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije - Šivic: Medjimursko kolo - Bravničar Simfonija št. 2 v D duru. — 21.00 Boris Mihalič: »40-letnica Versailleskega miru«. — 21.15 Bedrich Smetana: Prodana nevesta -

Sreda: 18.00 Radijska univerza - »Paroplovstvo od prvih začetkov do srede 19. stoletja«. — 18.10 Šostakovič: Simfonija št. 10 v E molu, opus 93. — 19.00 Zdravstvena oddaja. — 21.00 Friedrich Schiller: Maria Stuart, tragedija v 5 dejanjih.

Četrtek: 18.00 Milica Kitek: »O največjem revčku«. — 18.10 Brahms: Dvojni koncert v H molu, op. 112. — 19.00 Danilo Sedmak: »Ustroj in delo poklicne posvetovalnice pri nas in drugode«. — 21.00 (4) Tomahawk in Skalp, napisal Vili Hajdnik. — 22.00 Iz sodobne književnosti - »Slodnjakova nemška zgodovina slovenskega slovstva«, ocena Vinko Beličič. — 22.20 Zborovske skladbe Zorka Prelovca.

Petek: 18.00 Janko Košir: (4) »Iz pragozda nastane gozd«. — 18.40 Vokalni tercet Metuljček. — 19.00 Gramofonska plošča, napisal Saša Martelanc. — 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. — 22.00 »Tehnična veledela današnje Japonske«.

Sobota: 16.00 Novelist tedna - ureja Martin Jevnikar. — 16.20 Makedonski in srbski narodni plesi ter pesmi. — 18.00 Oddaja za najmlajše - Zalost in veselje, radijska slikanica. — 19.00 Sestanek s poslušalkami - ureja Marjana Prepeluh. — 20.40 Zbor Slovenske filharmonije. — 21.00 Maček in tigri, radijska igra.

Narodne manjšine Vzhodni Evropi

(Po »East Europe« prir. A. B.)

MADZARSKA

Po oktobrski revoluciji leta 1956 je proletarijski režim skušal ućestiti manjšinam njihovih nepolitičnih zahtevah, in to predvsem s »kulturno dejavnostjo«, narodnim šolstvom, masovnimi organizacijami in publikacijami. Pred revolucijo je bilo manjšinsko vprašanje bolj zanemarljeno, država ni hotela dati velikega pomena manjšinskemu problemu. Leta 1958 je ućestil list »Nepszabadsag« naštel 100.000 jugoslovancev, 60.000 Slovakov in 15.000 Romov. Tudi tukaj imajo manjšine precej vpliva in kulturnih društev, katere vlada finančno podpira. Tako so razne manjšinske organizacije dobivale letno od 6 do 7 milijonov forintov podpore. Med manjšinami časopisi zasledimo jugoslovanske »Narodne Novine«, slovaške »Ludove Novice«, romunsko »Foiaia Noastră« in nemško »Neue Zeitung«. Ministrstvo za prosveto je sklenilo ustanoviti otroške vrte

za narodne manjšine v vsakem kraju, kjer je večina prebivalstva nemadžarskega materinega jezika, ter izdalo sklep, da lahko vsaj 25 otrok tvori šolo.

Med prvo protititovsko gonjo, ki se je pričela leta 1948, se je jugoslovanski manjšini kaj slabo godilo. Največ pripadnikov te manjšine je živel na meji med obema državama in mnogo izmed njih je bilo prisilno odpeljanih v notranjost države, njihovi domovi in posestva so bili zaplenjeni. Mnogo je bilo tudi aretiranih in zaprtih. Ko so se odnosi med Jugoslavijo in Sovjeti relativno izboljšali, so tudi madžarski komunisti spremenili svoje sovražno gledanje na jugoslovansko manjšino. Primerilo se je celo, da so javno priznali razne napake v svojem zadržanju. Nekaterim je bilo dovoljeno naseliti se na prvotnih domovih, drugi so bili rehabilitirani in izpuščeni. Druga, t. j. sedanja protijugoslovanska gonja pa ni dovela do takih posledic.

ROMUNIJA

Za režim, kateri je že dal precej koncesij manjšinam, je bilo težko ali nemogoče zadati kak ućadec politiki snubljenja manjšin, politiki, ki se je pričela že v 19.

stoletju ter se je še bolj razmahnila po Stalinovi smrti in po madžarski vstaji. Skupno s koncesijami v prid narodnim tradicijam manjšin so pričeli s šolami, publikacijami in »kulturnimi« programi. Zelo značilno za pristranost napram manjšinam v romunski državi je n. pr. dejstvo, da so izbrali deset dni, posvećenih »kulturni« narodnih manjšin. Romunski uradni viri se radi bahajo s tem širokogrudnim ravnanjem do svojih manjšin. Zlasti poudarjajo »stalno naraščajoče omrežje šol z jezikom raznih manjšin«. Dalje pišejo (»Scinteia«, Bukarešta), da so ustanovili pri ministrstvu za kulturo in vzgojo generalna ravnanjstva za kulturo raznih narodnosti.

Največje manjšine predstavljajo Ukrajinci (56.637), Rusi (38.795), nato Tataři, Turki in Bolgari. (Tu ne omenjamo glavnih manjšin - Madžarov, Nemcev, o katerih smo že govorili.) Pri volitvah je bilo nekaj pripadnikov manjšine izvoljenih v parlament, toda le posamezno in ne kot predstavniki manjšine. Kar se tiče jugoslovanske manjšine, živé Srbi, Hrvati in Slovenci blizu jugoslovanske meje. Med prvo protijugoslovansko gonjo jih je bilo

mnogo deportiranih. Skupno je Jugoslovancev 46.464, večina je Srbov.

ALBANIJA

Glavni manjšini v Albaniji sta grška in vlaška. Režim je zelo velikodušen do Grkov, od katerih mnogi sodelujejo v partijskem življenju, kakor so prej med osvobodilnim gibanjem v II. svetovni vojni. Kar se pa Vlahov tiče (ti so pravzaprav romunskega porekla), nimajo svojih šol in časopisov. Srbov je pa sedaj od 600-1000, in to na področju Skadrskega jezera v Makedoniji.

Za zaključek pogledimo še nekaj »cvetk« z albanske vloge v kampanji proti Jugoslaviji, ki jo pa faktično vodi sama Sovjetska zveza. Tako n. pr. govori albanski režim o »preganjanju manjšin« v sosedni republiki. Najhujše obtožbe s strani tiranskega režima pa so one o »umoru« velikega števila manjšine po jugoslovanskih oblasteh. Partijsko glasilo »Zeri i Populit« z dne 24. oktobra 1958 n. pr. piše: »Kaj lahko bi beograjski revizionisti govorili o 36.000 v samih štirih letih barbarsko pomorjenih Albancev ali o strašnem terorju, ki so ga uvedli na Kosovem pozimi med leti 1955-56, o terorju, ki zdaleka prekaša

teror srbske buržujske klike!« Isti člankar piše nadalje: »Beograjski voditelji se brutalno in odkrito vmešavajo v notranje zadeve naše države, želijo voditi našo partijo ter spremeniti našo republiko v jugoslovansko provinco.«

Po uradnem jugoslovanskem štetju iz leta 1953 šteje albanska manjšina 752.000 pripadnikov, medtem ko piše omenjeni albanski list, da bi jih moralo biti milijon štiri sto tisoč. To občutno zmanjšanje števila naj bi po albanskih virih povzročile usmrtnice in prisilna izseljevanja. Te in bolgarske teze o Makedoniji težijo, da bi znotraj in na zunaj oslabilе Titov režim.

Iz tega kratkega orisa položaja narodnih manjšin pod komunističnimi vladavinami lahko potegnemo sledeči splošno veljavni zaključek: **Narodne manjšine v deželah ljudske demokracije so tožerane same v toliko, v kolikor služijo komunistični propagandi.** Jezikovna svoboda, narodna samobitnost — z redko izjemo vse to je le slepo orodje za pronicanje marksističnih idej. Jasno je zato torej, da je zastoj govoriti o kakršnikoli resnični svobodi tudi med manjšinami dežel »socialističnega tabora«.

(KONEC)

Važen odlok o učnem osebjju na slovenskih šolah

Zadnji »Uradni vestnik« Vladnega glavnega komisariata prinaša v posebnem odloku smernice v korist osebja na šolah s slovenskim učnim jezikom na našem ozemlju. Z njim je tudi na naše področje raztegnil določila zakona z dne 13. marca 1958. — Slov. šolniki dobijo tako večjo stalnost v službi in še druge ugodnosti.

Nedeljski koncert v Škedenju

V nedeljo popoldne ob 17. uri se je vršil v župni cerkvi v Škedenju koncert Marijinih pesmi pri katerem so sodelovali cerkveni pevci iz naslednjih župnij tržaške škofije: Sv. Vincenc, Opčine, Barkovlje, Rojan, Mačkoviče, Dolina in Škedenj. Slovenske cerkvene pevce je najprej pozdravil škedenjski župnik, čast. monsignor Kazimir Rovis, nato so združeni pevci pod taktirko izkušenega dirigenta č. g. Dušana Jakomina zapeli celo vrsto slovenskih pesmi, posvečenih Materi božji. Treba je reči, da je uspel dirigent s svojo mladostno kretnjo, s svojo dinamiko in natančnostjo, zlit v enoliko celoto pevce, ki pripadajo tako raznolikim zborom, kar tudi ni malenkost.

Ko so pevci odpeli svoj spored, je spregovoril še monsignor dr. Jakob Ukmar, ki je govoril o 120-letnici škedenjske cerkve in pohvalil pevce za pokazano požrtvovalnost. Sledile so še ljudske litanije in blagoslov. Združeni pevski zbori in za njimi vsi verniki, ki so do zadnjega prostora napolnili cerkev, so ob koncu zapeli še prelepo pesem »Marija skoz' življenje«.

Kot častna straža so nastopili slovenski tržaški skavti v svojih pisanih uniformah, kar je tudi pripomoglo k še večji slovesnosti dogodka: stodvajseti obletnici škedenjske farne cerkve.

Ne bi bilo pravično, če ne bi dali priznanja tudi organistu g. Pavlu Fondi iz Bazovice, saj je pokazal odlično obvladavanje orgel in tako znatno pripomogel k uspehu koncerta.

Marjan

Priprave za velesojem

Priprave za bližnji tržaški velesojem so vedno živahnije. Vsak dan smo priče novim pobudam, ki naj to prireditel napravi privlačnejšo, uspešnejšo in gospodarsko bolj donosno. V ta prizadevanje je treba prišteti tudi predlog 24 tržaških modnih krojačnic in trgovin, ki naj bi ustvaril možnosti za izvoz modnih vzorcev v Jugoslavijo in Avstrijo. In tako bodo v Palači narodov za velesojem priredili modno revijo, katero bodo pozneje prenesli v glavna mesta Avstrije in Jugoslavije.

Nov razcep med tržaškimi neodvisneži

V tržaški Fronti za neodvisnost je prišlo do novega razcepa, ker je eden njenih prvakov, Giovanni Marchesich, ustanovil novo gibanje, ki ima sicer iste smernice kakor druga, a je v sporu z njimi. — Po tej poti bo kmalu vsak neodvisnež stranka zase.

Bolniško zavarovanje za kmetovalce na tržaškem ozemlju

Kakor smo že poročali, je vladni glavni komisar raztegnil tudi na naše ozemlje zakon o bolniškem zavarovanju za neposredne obdelovalce. Odlok o raztegnitvi pa vsebuje nekatere spremembe.

Najprej bodo za vseh pet občin na našem ozemlju ustanovili eno samo pokrajinsko vzajemno blagajno, ki bo skrbela za splošno zdravstveno pomoč na domu, v ambulantah in za splošno porodniško pomoč; za zdravljenje v bolnišnicah, za diagnostično in drugačno zdravljenje po specialitah, in to tudi pri porodih.

Sestanek za razvoj turizma

Dne 9. junija je bil na pobudo turističnega pokrajinskega urada sklican sestanek lastnikov gostinskih podjetij iz Devina in Sestljana. Razpravljali so predvsem o vprašanjih, ki se tičejo razvoja turizma na devinsko-sesljski obali. Odvetnik Slovinc, član turističnega urada, je predlagal, naj bi se v letošnjem poletju pripravila kakšna večja in tudi večednevna kulturno-družabna manifestacija z ozirom tudi na sosedne narode. Vsi prisotni na sestanku pa so kritizirali princen ukaz, da se njegov borov gozd ogradi z bodočo žico. S tem bodo turisti prikrajšani za najlepši del naše obale. In ker so najlepši predeli devinsko-sesljske obale princjevi, je bila nejevolja vseh udeležencev na sestanku tem večja.

Preureditev Delavskih zadrug v Trstu

Vladni glavni komisar je objavil važen odlok, s katerim upravno preureja Delavske zadruge. Ta korak bo odpravil začasno stanje, ki traja v tej ustanovi že od konca vojne. Dr. Palamara je določil sestavo novega upravnega odbora, v katerega bo on imenoval predsednika. Zastopnika potrošnikov bo imenovala prefektura, štiri nadaljnje člane odbora bodo določile mestna občina, pokrajina ter Državna banka za delo kot članice, šest odbornikov pa bodo izvolili člani. Sedanji začasni upravni odbor bo opravljal posle še nadaljnjih šest mesecev.

Tudi na Tržaškem povečana radioaktivnost

Tržaška meteorološka postaja je v zadnjem času zabeležila tudi nad našim po-

dročjem povečano radioaktivnost, ki jo povzročajo radioaktivne snovi, ki se razpršijo v atmosferi po atomskih eksplozijah. Tudi po drugih italijanskih mestih so zabeležili večjo radioaktivnost, in sicer računajo, da se je od leta 1956 do 1958 povečala dvajsetkrat. Strokovnjaki so mnenja, da povečana radioaktivnost na našem področju, ki je posledica atomskih eksplozij na Severnem tečaju, ne predstavlja še resne nevarnosti za človekovo zdravje, mogla pa bi jo predstavljati, če bi se te eksplozije nadaljevale. Brez dvoma pa je atomski prah nevidni sovražnik človeštva, zato pa strokovnjaki, ki so si izmislili to pekleno orožje, sedaj stalno opozarjajo človeštvo pred njim.

Nova žičnica

Barkovlje bodo dobile novo zvezo z Vejno (Vedetta d'Italia) in sicer po novi žičnici. Višinska razlika med njenim začetkom in koncem bo znašala okoli 200 metrov. Vožnje bosta oskrbovali dve kabini, ki bosta pot premagali v treh minutah. Žičnico bo postavilo neko tržaško stavbno podjetje. Načrte že izdelujejo in kaže, da se bodo dela v kratkem začela.

ZVEZA KATOLIŠKE PROSVETE

vabi na

PRAZNIK PESMI IN BESEDE

ki se bo vršil 21. junija 1959 ob 16. uri
v ŠTEVERJANU (med borovci)

KORIERA BO VOZILA NA SLEDECI PROGI: Jamlje - Doberdob - Rupa - Sovodnje - Standrež - Podgora - Pevma - Števerjan in obratno.
ODHOD: iz Jamelj ob 13.15, iz Doberdoba ob 13.15, iz Rupe ob 13.30, iz Sovodnje ob 13.45, iz Standreža ob 14.15, iz Podgore ob 14.15 in iz Pevme ob 14.30.
Če bo ljudi več, se bo ista koriera vrnila in ponovi isto progo.
IZ GORICE vozi Ribljeva koriera z normalnim urnikom: odhod iz Gorice ob 14.30 in ob 15.30. — Povratek ob 19.30.

Zaključek šol

Preteklo soboto se je uradno zaključil pouk na vseh šolah v Italiji. Pri nas smo imeli ta dan šolske maše na raznih krajih za različne šole. Morda je bilo najbolj slovesno v goriški stolnici, kjer so se istočasno zbrali k zaključni sv. maši in zahvalni pesmi dijaki vseh goriških slovenskih srednjih šol s svojimi profesorji. Dijakom je lepo govoril katehet g. Stanko Premrl.

Šolska vrata so se torej zaprla in večina dijakov ter otrok ljudskih šol je sedaj doma na počitnicah. Le nekateri se morajo še truditi in pripravljati na izpite. Čez 3. in 5. dazred gimnazije bodo izpiti v teku tega meseca, mature pa šele ob začetku prihodnjega. — Letos so izjemoma že napovedali tudi reden začetek prihodnjega šol. leta, in sicer se bo pouk na ljudskih in srednjih šolah začel 1. oktobra.

Razne šole so pripravile razstave risb in ročnih del; druge so se postavile s šolskimi akademijami. Manjkala pa je letos kaka večja akademija srednjih šol na Tržaškem. — Šolske prireditve vzamejo gotovo precej časa dijakom in zahtevajo veliko truda od profesorjev. Toda potreb-

ne so saj dijaki končno ne hodijo v šolo samo zato, da se učijo latinskih pravil in matematičnih ter kemičnih formul, temveč tudi zato, da se pripravijo na življenje. Šolska akademija v tem oziru pa gotovo pomaga več kot dolg študij.

Uredili so obmejni prehod pri Rdeči hiši

Pretekli teden je gradbeno podjetje Pasqualucci iz Mester izročilo finančnim stražnikom obmejno poslopje pri Rdeči hiši, v katerem bodo namestili obmejne urade finančnih stražnikov in obmejne policije. Prostor okrog poslopja je ograjen in asfaltiran. Tudi na jugoslovanski strani bodo v kratkem dogradili novo obmejno poslopje, kjer bodo nameščeni uradi za ljudi, ki prihajajo iz Italije. Tako ima sedaj ta važni obmejni prehod čisto novo in dostojno lice in se bo brez dvoma tudi delo obmejnih organov zelo pospešilo.

V načrtu imajo poglabitev ceste pod železniškim nadvozom. Tu je namreč nadvoz prenizek za sodobne kamione. Ker ne morejo železnice zvišati, bodo poglobili cesto. Oblasti na obeh straneh meje so menda že soglasne s tem.

RAZNE NOVICE

Podražitev železniških tarif

Minister Angelini je predložil senatu osnutek za nove železniške tarife. Pred 16 meseci so ukinili 3. razred in zato je razumljivo, da se potniki poslužujejo bolj 2. kot pa 1. razreda. S tem pa uprava železnice ni zadovoljna, ker premalo zasluži, naglašajoč še posebno dejstvo, da je tarifa italijanskih železnic cenejša kot pa po vseh ostalih evropskih državah. Novi cenik predvideva povišek za 4 od sto za vožnje v prvem razredu, tako da bi znašal koeficient za km L 12,05; za drugi razred pa predvidevajo povišek za 12 od sto, tako da bi koeficient od prejšnjega 6,42 narastel na 7,19 za km.

Koliko berejo

Neka statistika poroča, da je izšlo v Vzhodni Nemčiji leta 1955, 1212 knjižnih izdaj v skupni nakladi 12 in pol milijona izvodov. Od tega so Goetheja in Schillerja izdali 3 milijone izvodov. Na vsakega prebivalca Vzhodne Nemčije odpade 5,6% knjig, v Zahodni Nemčiji 2,6%, v Angliji 5,72%, v Franciji 2,32%, v ZDA 1,02% in

v Španiji celo samo 0,55% knjig. V Sloveniji odpade na vsakega prebivalca troje knjig. Slovenci torej prekašamo celo Francoze!

Rojan

Zelo nas je pretresla nenadna smrt 21-letnega fanta Adrijana Ščuka, ki se je v četrtek popoldne, 11. junija, ponesrečil z motorjem. V soboto popoldne so ga številni prijatelji in znanci spremili k zadnjemu počitku. Krsta je bila naravnost zasuta z belim cvetjem. Zbralo se je toliko ljudi, kakor jih le redko vidimo pri pogrebih. — Pokojnemu Adrijanu želimo, naj uživa večno mladost pri Bogu, težko prizadeti družini pa naše iskreno sožalje.

BLAGOSLOV TEMELJEV novega Marijinega doma v Rojanu se vrši v nedeljo 21. junija ob 10^h. — Preteklo nedeljo je zaradi slabega vremena izostal že napovedani blagoslov. — Vabljeni!

RAZSTAVA slov. sred. šol v Gorici je odprta do nedelje 21. t.m. vsak dan od 10. do 12. ure.

Pater Anton Vouk je umrl

V torek 9. junija je v kapucinskem samostanu v Sv. Križu na Vipavskem umrl preč. p. Anton Vouk, naš goriški rojak. Rodil se je 23. okt. 1887. leta v župniji Sv. Ignacija v Gorici. Kot 18-letni mladenič Mario je stopil v kapucinski red v anconski provinci. Redovno obleko je prejel 13. nov. 1905. leta v Monte Fiorito. Po enoletnem noviciatu je napravil prve redovne obljube in 6. dec. 1911. leta slovesne obljube v Pesaru. V mašnika pa je bil posvečen 6. junija 1914. leta v Anconi. Služboval je med prvo svetovno vojno v Trstu in po končani vojni je dne 21. sept. 1921 prestopil v ilirsko kapucinsko provinco, ki je imela sedež v Celju. Služboval je v Ptuj in največ v Celju, vse do druge svetovne vojne. Med drugo svet. vojno je kot izgnanec bival na Stari gori pri Čedadu in od tam bil 1943. leta premeščen v Sv. Križ na Vipavskem, kjer je ostal vse do svoje smrti.

P. Anton je bil neutruden delavec v vinogradu Gospodovem. Poznala ga je Stažerska, poznala ga je Primorska kot doberga pridigarja in spovednika. Vse ga je imelo rado in vsak se je dobro počutil v njegovi družbi. Strog je bil do samega sebe in dober do drugih. Zelo rad se je pošalil, da je volk. Ob njegovi 50-letnici redovnega življenja mu je nekdo nazdravil takole: »Volk se vse boji, pred volkom vse beži, pa naj bo star ali mlad, vsak ga ima rad!«

Kako je bil spoštovan p. Anton, je pokazal 11. junija njegov pogreb. Na zadnji poti ga je spremljalo 60 duhovnikov in ogromno ljudstva od vseh strani. Pogrebno sv. mašo in obrede je opravil pater provincial preč. p. Odilon Mekinda. Poslovilni govor v cerkvi je imel nekdanji kriški župnik in sedaj dekan v Solkanu preč. g. Andrej Simčič. Pred odprtim grobom pa je najprej govoril mož iz župnije Črni vrh, kjer je pokojni zadnji čas nadomestoval župnika, ki je v zaporih. Tam je pater tudi zbolel za pljučnico, ki ga je spravila v grob. Nato je spregovoril mož iz Ustij in nato preč. g. dekan iz Idrije ter še mož iz Vel. Zabelj.

Naj počiva v miru!

Tito v Kopru

Preteklo nedeljo so otvorili v Kopru največjo jugoslovansko tovarno motornih koles TOMOS (Tovarna motorjev, Sežana). Sprva je namreč bila tovarna nameščena v Sežani. Po načrtih bi morala proizvajati do 25 tisoč malih motornih koles tipa »Colibri« na leto in tudi druge motorje. Pravijo, da je zelo moderno opremljena. Zaposlenih je že 1300 delavcev. Sedaj, ko je dograjena, so jo slovenski otvorili preteklo nedeljo. Prišlo je veliko ljudi iz vse Koprščine in sosednih okrajev. Tito je imel govor, v katerem se je pa dotaknil le notranjepolitičnih vprašanj. Izognil se je zunanji politiki, kjer ga je zopet polomil. Pretekli teden je bil namreč v Jugoslaviji načelnik alžirske begunske vlade Ferhad Abas. Jugoslovani so ga sprejeli z velikimi častmi in v zaključnem poročilu so obljubili alžirskim upornikom pomoč in tudi dejansko priznati Ferhadovo vladavino. To je podkurilo Francoze, da so zagrozili, da prekinajo diplomatske odnose, češ da se Jugoslavija vmešava v francoske notranje zadeve. Poklicali so svojega veleposlanika v Pariz na poročanje. Ali bodo grožnjo izvršili, bomo videli.

Komunisti streljajo

V indijski zvezni državi Kerala se že teden dni vrše nemiri. Tamkaj imajo komunistično vladno, ki hoče podrvati vse šole in jih seveda pokomunistiti. Tega pa katoličani in tudi verni Indijci nočejo. Zato so izbruhnili težki nemiri v raznih mestih. Ljudstvo

brani svoje šole, ki jih je samo ustanovilo in jih samo vzdržuje. Pri demonstracijah je nastopila policija in streljala na demonstrante. Pri tem je bilo ubitih vsaj deset oseb, veliko več pa ranjenih. Med ranjenci so tudi policisti.

Erhard in Adenauer sta se pobotala

Politično krizo, ki se je sprožila zaradi Adenauerjevega sklepa, da ostane kancler, so za silo zakrpali. Gospodarski minister Erhard, ki je bil kot pretendent za kanclersko mesto najbolj prizadeti, se je po povratku iz ZDA javno spraval z Adenauerjem. Vendar Erhard še vedno trdi, da ni bil predhodno obveščen o nepričakovanem koraku Adenauerja. — V parlamentu je kanclerja ostro napadla socialdemokratska opozicija, vendar je bila debata podobna nevihti v kozarcu vode, ker ni rodila nobenih praktičnih zaključkov.

Krščanski demokratje so soglasno postavili svojega kandidata na mesto državnega predsednika sedanjega ministra za kmetijstvo Lübkeja. Volitve bodo v Berlinu.

OBVESTILA

ROMANJE V LURD Z AVTOPULMANOM. Dne 27. junija t. l. bo iz Gorice odpotoval avtopulman na sedemdnevno romanje v Lurd, preko sončne ital. in franc. Riviere. Romarji se bodo ustavili v S. Remo, v Montecarlo, v Nizzi, v Avignon, v Montpellieru in v Carcassonu. Poskrajeno je za najboljše restavracije in hotele tako na poti, kakor v Lurdu. — Stroški romanja, in sicer vožnja, hrana in prenočišča znašajo 24.500 lir. Zatovanje in potreben potni list, zadostuje le novo izdana osebna izkaznica (rjave barve). Vpisovanja sprejema potovalna agencija I.O.T. v Gorici; ulica Oberdan 6, tel. 38-7. Pri vpisu plača vsak še 5000 lir. — Pohitite, ker so zadnji dnevi vpisovanja!

MATURA. Na Višji realni gimnaziji slovenskim učnim jezikom v Trstu se prične zrelostni izpiti dne 1. julija ob 8.30 s pismenim izpitom iz italijanščine.

IZSLA Je 3. števil. revije Svetogorska Kr. Ilica. Dobi se v slov. knjigarnah v Trstu in v Gorici.

OTROSKI VRTEC v Gorici v ulici Croc. zaključil svoje šolsko leto v petek 27. t.m. Naslednja dva dni bo razstava ročnih del, ki so jih otroci naredili. Starši in prijatelji otrok so vabljeni, da si razstavo ogledajo.

ROMANJE NA SV. VIŠARJE! Kdor želi udeležiti romanja na Sv. Višarje, se vrši 11. in 12. julija, naj se čimprej prijavi pri p. Fidelisu pri kapucinih v Gorici.

DAROV

Za Marijin dom v Rojanu: Neimenovani dobrotnica iz Doline 5.000; gospa Colij Bandelj 5.000 lir. — Bog povrni!

Za Slovensko Sirotišče: Gdč. Nat. Princič namesto cvetja na grob pok. Vito torije Reja iz Kozane 1.000; gospa Peter 1.000 lir. — Iskren Bog povrni!

Za Slovensko Sirotišče in Alojzijeve v Gorici: Ob smrti svojega očeta dar. Stojan Kertelj (ZDA) skupno 30 dolarjev. — Bog povrni!

Za Alojzijeve: N.N., Gorica 20.000 N.R. 700 lir. — Prav srčno zahvaljeni!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpa trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik. Tiska tiskarna Budin v Gorici

+

Po mučni in dolgi bolezni je 14. junija Gospod poklical k sebi v 67. letu starosti našo drago ženo in mamo

Justino Hlede, roj. Blažič

Pokopali smo jo 15. t.m. na števerjanskem pokopališču.

Vsem, ki so žalovali z nami ter jo spremljali na zadnji poti, se prisrčno zahvaljujemo. Pokojno priporočamo v molitev.

Števerjan, dne 16. junija 1959.

Mož CIRIL HLEDE, cerkovnik in OTROCI